

Oslo, 30.01.2009

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Høringsuttalelse Avanserte måle- og styringssystem (AMS)

Vi viser til Norges vassdrags- og energidirektorats dokument nr. 12/2008 om forslag til endringer i forskrift 11. mars 1999 nr. 301 om avanserte måle- og styringssystem.

Innledning

Norges Naturvernforbund ønsker innføringen av avanserte måle- og styringssystem (AMS) velkommen. AMS er et tiltak som kan bidra til energieffektivisering og energiomlegging. Erfaringen tilsier at sluttbrukere som får et mer bevisst forhold til eget energiforbruk, reduserer forbruket. Vi er derfor fornøyd med at det er lagt frem et forslag til endringer i forskriften. Samtidig mener vi forskriften bør gå lenger. Vi vil særlig peke på at oppgavene som er foreslått å være valgfrie, må gjøres obligatoriske. Det innebærer at det ikke er opp til sluttbrukerne å kreve disse oppgavene, men at de utføres for alle brukere. Det gjelder oppgaver knyttet til:

- Informasjon
- Differensiering
- Måling av lokal produksjon

Informasjon

Energieffektivisering er i følge både FNs klimapanel (IPCC) og Det internasjonale energibyrået (IEA) det tiltaket som raskest gir oss de største utslippsreduksjonene av klimagasser. Energiforbruket i bygg utgjør i dag 40 % av det samlede energiforbruket og 50 % av strømforbruket i Norge. Ved å redusere energibehovet i bygg frigjøres det energi som både bidrar til mindre miljøbelastning gjennom produksjon av energi og til å redusere klimagassutslippene.

Et viktig tiltak for å motivere til energieffektivisering og sparing er at forbrukerne har oversikt over eget energiforbruk. Norges Naturvernforbund mener derfor det er viktig at AMS sørger for informasjon om forbruket på en enkel og tilgjengelig måte. Det stiller krav til synlige strømmålere. Ved å få oversikt over forbruket vil forhåpentligvis brukerne bli mer bevisste. Da er sjansen større for at de gjennomfører tiltak som reduserer energiforbruket og velger andre mer miljøvennlige oppvarmingsløsninger enn direktevirkende elektrisitet.

I dag er de fleste strømmålere plassert på svært lite synlige steder. For å sikre at investeringen nettselskapene må gjøre gir forbrukerne bedre oversikt over sitt eget forbruk er det viktig at det velges gode og fremtidsrettede løsninger. AMS som velges må ta hyppige målinger og gi forbrukerne en lett tilgjengelig oversikt over disse målingene i form av et display godt synlig i boligen. Den enkelte forbruker skal kunne se når vedkommende bruker mye strøm, og det bør også legges til rette for å

se hvilke kurser i boligen som trekker strømmen. Forbrukeren må også ha tilgang på statistikk over hvor mye som ble brukt til forskjellige tidligere tidspunkt.

Norges Naturvernforbund anser god informasjon til brukerne som sentralt for AMS. Det skal derfor ikke være nødvendig at sluttbrukere må kreve dette av nettselskapet. Et display i boligen bør være en selvfølgelig del av AMS.

Differensiering

AMS må legge til rette for å kunne differensiere prisen på elektrisitet etter forbruk og effekt. Det er et virkemiddel som kan redusere energiforbruket og effektoppene. Norge har et av verdens høyeste elektrisitetsforbruk. Sammenliknet med Sverige og Danmark har Norge svært billig strøm i dag. AMS må kunne ta høyde for et topprissystem (eller flerpris) hvor høyt forbruk har høyere pris. Ved å sette en standard for et normalt basisforbruk, avhengig av hustype og antall beboere, kan forbruk over dette nivået ha en høyere pris. En høyere pris vil sannsynligvis føre til et lavere strømforbruk og at flere erstatter strøm med alternative oppvarmingskilder.

Differensiert strømpris, basert på timepriser for produksjon og overføring vil gi forbrukerne riktige priser for strøm, og et økonomisk insitament til å begrense strømbruken i tidsrom hvor strømprisen er høy. Forbruket av elektrisitet er langt høyere på dagtid. En tariff basert på høyere pris på dagtid og lavere pris kveld og natt vil redusere forbruket og effektoppene.

Måling av lokal produksjon

I forslaget til forskriften er måling av lokal produksjon en av oppgavene som sluttbrukere kan kreve å få utført. Vi mener det er for defensivt. Hvis AMS skal være fremtidsrettet, må dette være obligatorisk. Ved å installere et system som kan måle produsert mengde elektrisitet i alle boliger vil forholdene ligge til rette for å installere for eksempel solceller eller små vindturbiner. Det bør derfor være et krav for alle AMS, da ekstrakostnaden ved å få til en måler som kan måle strøm begge veier ikke vil være stor når det stilles som krav til alle nye målere.

Med måling av produsert strøm kan boliger bidra med viktig fornybar energi uten at utbygging av denne energien får konsekvenser for urørt natur. En annen fordel ved å produsere fornybar energi i forbindelse med boliger er at dette vil redusere spenningstapet i nettet. Spenningstapet i nettet er proporsjonalt med avstanden fra stedet kraften produseres til der den forbrukes. Dersom forbrukerne kan produsere noe av kraften selv vil en unngå tapene som ville oppstått dersom kraften skulle transporteres. Og det vil noen steder kunne bidra til å redusere behovet og kostnaden for nye kraftlinjer.

Oppsummering

AMS kan være med å sørge for et mer effektivt energiforbruk. For at det skal skje må AMS være ambisiøs og fremtidsrettet. Norges Naturvernforbund er positive til innføringen av AMS, men mener forslaget til endring i forskriften må gå lenger for at hele potensialet utløses.

Norges Naturvernforbund mener at det beste og mest moderne utstyret *må* innføres i alle husstander på nettselskapenes regning. Det må ikke være opp til sluttbrukere å kreve dette og de skal heller ikke måtte betale merkostnadene.

Norges Naturvernforbund foreslår derfor at en "måler som i tillegg gir rask tilgang til informasjon, måler lokal produksjon, og gir informasjon om forbruk til sluttbruker via

display el." må inn som en obligatorisk del av AMS. På denne måten vil AMS kunne være et viktig bidrag til at norske husstander reduserer sitt strømforbruk.

Med vennlig hilsen
Norges Naturvernforbund

Lars Haltbrekken
leder

(sign.)
Audun Randen Johnson
energirådgiver